

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย
ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
Academic administration of Special Education Centers'
administrators special education center efficiency
promotion network group 2 under the office
of Special Education Administration

ฟาติยะห์ บินแวมะยิ

Fateehah Binwaemayi

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Degree of Master of Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

e-mail: 6353100158@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์การบริหาร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 175 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 121 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม อายุ พบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the academic administration of special education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration; and (2) to compare academic administration of special

education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration, classified by age and work experience.

This research was a survey research. The population included 175 teachers in academic administration of special education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration. The sample was obtained via 121 teachers simple random method. The instrument used for data collection was a 5-level estimation questionnaire. The statistics used for data analysis were frequent, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) academic administration of special education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration was at high level in overall and each aspect; and (2) comparison academic administration of special education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration, classified by age overall was not different and classified by work experience was different with statistical significance at .05 level.

Keywords: Academic Administration, Special Education Center Administrators, The Office of Special Education Administration

---

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 10 ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษา สำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพล ภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ทั้งนี้การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา การเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดย คำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น ตลอดจนจนให้ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท และบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ คือ สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง (ราชกิจจานุเบกษา, 2551) โดยศูนย์การศึกษาพิเศษจะมีภารกิจการบริหารงานหลัก 4 ด้าน ด้วยกันคือ 1) การบริหารทั่วไป 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานวิชาการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับการ มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ จำแนกออกเป็น 14 งาน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2559) ได้แก่ 1) งานแผนปฏิบัติการและสารสนเทศ 2) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI)

และเตรียมความพร้อม 3) งานบริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว 4) งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนร่วม การจัดการศึกษาในห้องเรียนคู่ขนาน 5) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน 6) งานทะเบียนนักเรียน 7) งานวัดผลและประเมินผล 8) งานห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ 9) งานประกันคุณภาพการศึกษา 10) งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคุ้มครองการศึกษา) 11) งานพัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง 12) งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ 13) งานจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่เจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล 14) งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ซึ่งจะเห็นได้ว่ากระบวนการดำเนินงานวิชาการจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ด้วยเหตุนี้งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตาม การดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญยิ่งในการนำสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับกนกรัตน์ ทำจะดี (2560: 5) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดการศึกษาและพัฒนาส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง และสอดคล้องกับพระสุวรรณา เทือน (อินทโชโต) (2561: 12) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุดใช้เวลาในการบริหารงานมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องบริหารงานวิชาการให้เกิดคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรกและต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการทำงานของครู เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

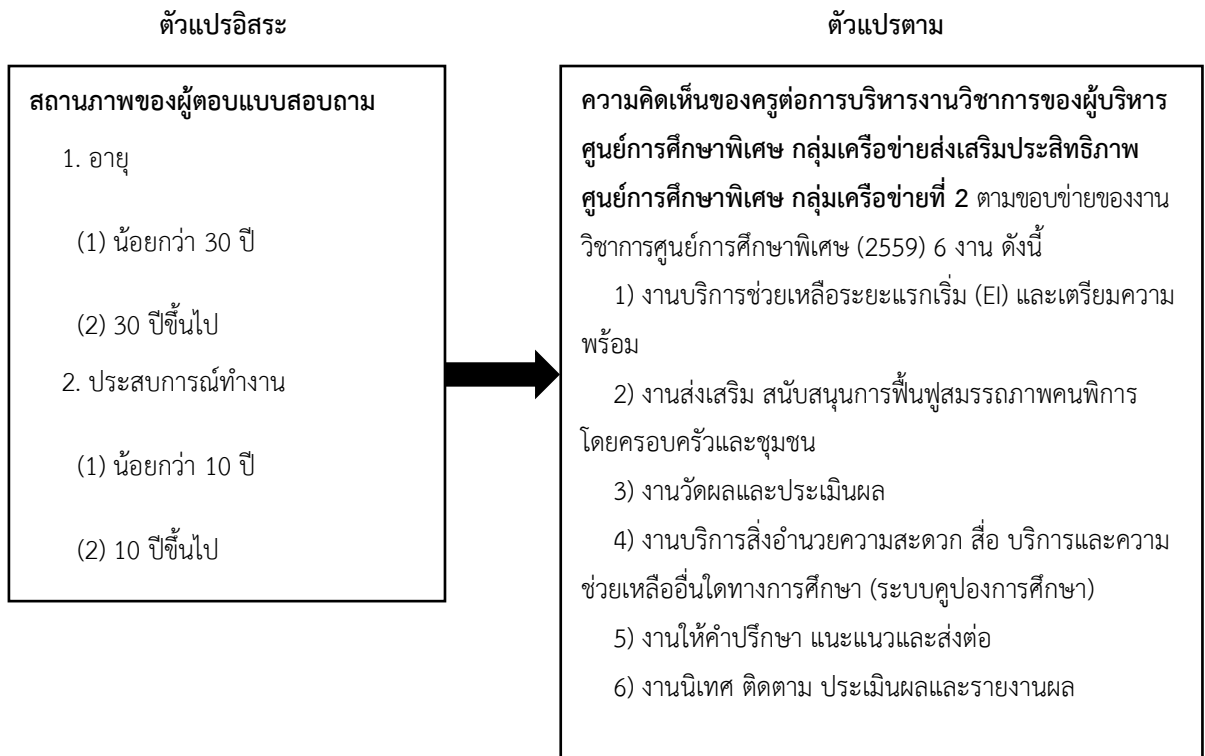
จะเห็นว่า การบริหารงานวิชาการ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ มีขอบข่ายงานที่หลากหลายและ จากการศึกษาสภาพปัญหาในส่วนของการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษพบว่า สภาพปัญหาของการบริหารงานวิชาการ ยังมีปัญหาหลายประการที่ทำให้งานวิชาการ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ได้แก่ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อมด้าน งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน งานวัดผลและประเมินผล งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคุ้มครองการศึกษา) งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ และงานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ผู้วิจัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านวิชาการ จึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามขอบข่ายของงานวิชาการศูนย์การศึกษาพิเศษ (2559) เสนอแนวทางในการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษาเสนอและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปพัฒนาตนเอง ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ให้ถูกต้องตามกรอบการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้เกิดผลดีในการจัดการศึกษา และส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 121 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Levels Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค โดยกำหนดให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ เป็นผู้ที่มีอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 และอายุ 30 ปี ขึ้นไป จำนวน 77 คิดเป็นร้อยละ 63.60 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 และผู้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60

2. สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, $S.D.=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคู่มือการศึกษา) ($\bar{X}=4.45$, $S.D.=0.54$) รองลงมา ได้แก่ งานส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน ($\bar{X}=4.4$, $S.D.=0.55$) งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ ($\bar{X}=4.44$, $S.D.=0.53$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ($\bar{X}=4.40$, $S.D.=0.44$)

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามอายุ พบว่า มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ทำงาน สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคู่มือการศึกษา) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน อยู่ในระดับมาก งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ อยู่ในระดับมาก งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม อยู่ในระดับมากงานวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน อยู่ในระดับมากตามลำดับ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 6 งาน มีรายละเอียดดังนี้

1) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนครูผู้สอนให้ประเมินความก้าวหน้า พัฒนาการและปรับปรุงแผนการ

จัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม สามารถแนะนำและช่วยเหลือครูผู้สอนได้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้รวบรวมข้อมูล ประวัติของผู้เรียนที่มารับบริการอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก

2) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีเจตคติด้านบวกในการดูแลคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูล สารสนเทศการให้บริการเพื่อรายงานแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีการประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการ บำบัด ฟื้นฟูต่างๆให้แก่ผู้พิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุน ส่งเสริมการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก

3) งานวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้จัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้มีความหลากหลายและได้มาตรฐาน อยู่ในระดับมาก ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน สามารถแนะนำและช่วยเหลือครูผู้สอนได้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เป็นปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก

4) งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคู่มือการศึกษา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้จัดทำทะเบียนข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการวางแผนจัดทำงบประมาณเพื่อพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาเกี่ยวกับใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการเผยแพร่เอกสารความรู้และระบบการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

5) งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดทำฐานข้อมูลและให้บริการข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ/หน่วยงานที่ให้บริการด้านการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก รองลงมา ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่ผ่านการฟื้นฟูและเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีการติดตามประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการประเมิน คัดกรองผู้เรียนเพื่อส่งต่อไปรับบริการฟื้นฟู และเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก

6) งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีรูปแบบ/กระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูที่ความหลากหลาย อยู่ในระดับมาก มีการประชุมครูผู้สอน เพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำปรึกษาช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาทางการสอนแก่ครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

1) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ พบว่า มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากครูศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไม่ว่าจะมียุ่ต่ำกว่า 30 ปี หรือ 30 ปีขึ้นไป ต่างก็เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการถือว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา มีการวางเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการอบรมพัฒนาครู มีการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มูนา จารง (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามอายุ ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความเข้าใจต่อเด็กพิเศษ และต่อการรับรู้ต่อการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรเดช หนูแก้ว (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่าระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชูศักดิ์ ศิริเชยพิน และคณะ (2564) ได้ศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม 1) ตำแหน่ง 2) วุฒิการศึกษา และ 3) ประสบการณ์การทำงาน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ พบว่า ความคิดเห็น ของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้รวบรวมข้อมูลประวัติของผู้เรียนที่มารับบริการอย่างเป็นระบบ และควรมีการกระตุ้นให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

แผนการสอนรายบุคคล ตามกลุ่มทักษะอย่างครบถ้วนเพื่อเป็นฐานข้อมูลและสารสนเทศในการสรุปผลการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาอีกต่อไป

2. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน ได้แก่ สถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ อีกทั้งผู้บริหารควรสนับสนุนการให้บริการด้านการศึกษา การฝึกอบรมด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดูแลคนพิการในชุมชน

3. งานวัดผลและประเมินผล ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เป็นปัจจุบัน มีการทบทวน และปรับแผน พร้อมจัดทำรายงานผล และผู้บริหารควรมีการอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล

4. งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคูปองการศึกษา) ได้แก่ สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการเผยแพร่เอกสารความรู้และระบบการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนเรียนร่วม บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาและซ่อมบำรุงสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่มีอยู่ในสถานศึกษา เพื่อที่จะสามารถนำมาใช้ได้อย่างเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

5. งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการประเมิน คัดกรองผู้เรียนเพื่อส่งต่อไปรับบริการฟื้นฟู และเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ รวมถึงสนับสนุนให้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งต่อผู้เรียน

6. งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำปรึกษาช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาทางการสอนแก่ครูผู้สอน และมีการตรวจสอบติดตามความคืบหน้าของการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการสนับสนุนให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาและมีการติดตามผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษทุกจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขึ้น และสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้
2. ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการอื่นๆ เช่นโดยการสัมภาษณ์ หรือทำการวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ ทำจะดี. (2560). *การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสยาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ชูศักดิ์ ศิริเชยพิน และคณะ. (2564). *สภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 15 (1), 198.
- พระสุวรรณา เหือน (อินทโชโต). (2561). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร*. การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสยาม.

- มูนา จารง. (2560). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สุรเดช หมู่แก้ว. (2556). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2559). *คู่มือการดำเนินงานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.